

Nr 36

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av vissa kronoegendomar m. m., såvitt avser Tjugby Boställsgård 3¹ i Östergötlands län m. fl. fastigheter.

I en till riksdagen den 19 februari 1960 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 55, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att bifalla de förslag, varom föredragande departementschefen hemställt under punkterna 1—12 i propositionen.

Utskottet — som förut behandlat de under punkterna 1, 2 och 12 angivna ärendena — upptar härmed de under punkterna 3—11 redovisade ärendena till behandling.

Beträffande den närmare utredningen i ärendena får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet.

1:o

Tjugby Boställsgård 3¹ i Östergötlands län

Under punkten 3 i propositionen har *departementschefen* biträtt domänstyrelsens förslag om försäljning av ifrågavarande kronoegendom till arrendatorn för en köpeskilling av 123 000 kronor samt på vissa angivna villkor i övrigt.

Utskottet. Det av Kungl. Maj:t framlagda försäljningsförslaget föranleder ingen erinran från utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må medgiva, att kronoegendomen Tjugby Boställsgård 3¹ i Heda socken, Östergötlands län, må säljas till egendomens arrendator Bengt Johansson för en köpeskilling av 123 000 kronor och på i huvudsak de villkor i övrigt, som domänstyrelsen föreslagit.

2:o

Appuna Orregård 2¹ i Östergötlands län

Domänstyrelsen (skr. 9/12 1959) hemställer, att kronoegendomen förra fanjunkarebostället 1 mantal Appuna Orregård 2¹ i Appuna socken, Öster-

götlands län, säljes genom utbud med ett saluvärde av 162 000 kronor samt på vissa angivna villkor i övrigt.

Egendomen omfattar cirka 29 ha inägor och 4 ha övrig mark. Mangårdsbyggnaden, som är omodern, anges vara i knappt tillfredsställande skick. Övriga hus rubriceras vara i gott stånd. Taxeringsvärdet för egendomen är 106 500 kr.

Inägorna har av *uppskattningsnämnden* saluvärderats till 158 600 kr., vari ingår ett belopp av 12 500 kr. för värdet av egendomen tillhörande andel i Göstrings häradsallmanning. Skogsvärdet har uppskattats till 3 400 kr.

Arrendatorn har av sagt sig hembuds rätt till såväl nytt arrende som köp av egendomen.

Domänstyrelsen har ansett det föreslagna saluvärdet, tillhopa 162 000 kr., böra godtas, även om inägovärdet befunnits tämligen högt. Styrelsen håller med hänsyn härtill före att överlåtelsen bör omfatta jämväl ett tomtområde om 600 m², som uppskattningsnämnden för sin del ansett böra undantas för särskild försäljning.

Departementschefen har — under hänvisning till det i förordningen den 25 maj 1945 (nr 262) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. bestämda förfarandet vid utbud — funnit, att det av domänstyrelsen föreslagna saluvärdet bör godtas och har jämväl i övrigt anslutit sig till styrelsens försäljningsförslag.

Utskottet. Det framlagda försäljningsförslaget möter icke någon invändning från utskottets sida. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva, att kronoegendomen Appuna Orregård 2¹ i Appuna socken, Östergötlands län, må med ett saluvärde å 162 000 kronor säljas på i huvudsak de villkor, som domänstyrelsen föreslagit.

3:o

Råmmarp 1¹ i Jönköpings län

Domänstyrelsen (skr. 14/1 1960) hemställer, att kronoegendomen förra förarebostället 1/2 mantal Råmmarp 1¹ i Hakarps socken, Jönköpings län, säljes genom utbud med ett saluvärde av 173 000 kr. samt på vissa angivna villkor i övrigt.

Egendomen — som ligger cirka 1 km från allmän väg på ett avstånd av omkring 5 km nordost om Huskvarna — innehåller drygt 14 ha åker och tomt, 11,5 ha äng och bete, 68 ha produktiv skog och 8,5 ha övrig mark samt berg. Husbeståndet rubriceras som knappt medelgott. Taxeringsvärdet uppgår till 137 200 kr.

Arrendatorn önskar ej kvarbliva som gårdens brukare.

Egendomen har av *domänstyrelsen* åsatts ett saluvärde av 173 000 kr., varav 52 000 kr. för inägodelen och 121 000 kr. för skogsdelen.

Departementschefen har tillstyrkt domänstyrelsens försäljningsförslag.

Utskottet. Försäljningsförslaget har icke givit anledning till erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må medgiva, att kronoegendomen **Råmmarp 1¹** i Hakarps socken, Jönköpings län, må med ett saluvärde å 173 000 kronor säljas på i huvudsak de villkor, som domänstyrelsen föreslagit.

4:o

Erikstorp 7² i Kristianstads län

Under punkten 6 i propositionen har *departementschefen* — efter att ha redovisat domänstyrelsens förslag att sälja ifrågavarande egendom till arrendatorn för en köpeskilling av 159 300 kr. samt på vissa andra villkor — icke haft något att erinra mot styrelsens försäljningsförslag.

Utskottet, som biträder det framlagda försäljningsförslaget, hemställer sålunda,

att riksdagen må medgiva, att kronoegendomen **Erikstorp 7²** i Västra Vrams socken, Kristianstads län, må säljas till egendomens arrendator Karl E. Holmqvist för en köpeskilling av 159 300 kronor och på i huvudsak de villkor i övrigt, som domänstyrelsen föreslagit.

5:o

Hyllstofta 41² i Klippans köping

Departementschefen har under punkten 7 i propositionen anslutit sig till domänstyrelsen framställning om försäljning av ifrågavarande kronoegendom till arrendatorn för en köpeskilling av 122 600 kr. samt på vissa angivna villkor i övrigt.

Utskottet. Förevarande försäljningsförslag tillstyrkes av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må medgiva, att kronoegendomen **Hyllstofta 41²** i Vedby socken, Klippans köping, Kristianstads län, må säljas till egendomens arrendator Oscar Jönsson för en köpeskilling av 122 600 kronor och på i huvudsak de villkor i övrigt, som domänstyrelsen föreslagit.

6:o

Eskatorp 2¹ i Malmöhus län

Domänstyrelsen (skr. 21/12 1959) hemställer, att kronoegendomen förra skolhemmanet 1/2 mantal Eskatorp 2¹ i Härslövs socken, Malmöhus län, säljes till egendomens arrendator, Helge Christensson, för en köpeskilling av 111 500 kr. samt på vissa angivna villkor i övrigt.

Egendomen omfattar ett hemskifte om 26,5 ha åker, tomt och trädgård samt ett skogsskifte om 0,7 ha. Byggnadsbeståndet uppges vara i gott skick men omodernt. Taxeringsvärdet utgör 154 500 kr.

Den 16 mars 1956 lämnade Kungl. Maj:t, efter hörande av statskontoret, utan bifall en hemställan av domänstyrelsen om gårdens försäljning till arrendatorn Christensson för ett pris av 90 000 kr.

Uppskattningsnämnden har hösten 1959 saluvärderat inägora till 153 700 kr., varjämte *domänstyrelsen* fastställt skogsvärdet till 2 600 kr. Vid gårdens försäljning till arrendatorn har föreslagits att det egendomen åsatta saluvärdet å sammanlagt 156 300 kr. skall minskas med 44 800 kr., utgörande i avrundat tal det ersättningsbelopp arrendatorn är berättigad att uppbära för vissa förbättringsarbeten.

Statskontoret har i remissyttrande förklarat sig icke vilja rikta någon erinran mot att försäljning av egendomen nu kommer till stånd.

Departementschefen har anslutit sig till domänstyrelsens förslag att egendomen säljes till arrendatorn för det åsatta saluvärdet med avdrag för angivna ersättningsbelopp eller sålunda för en köpeskilling av 111 500 kr.

Utskottet. Det av Kungl. Maj:t framlagda försäljningsförslaget har icke föranlett utskottet att göra någon erinran. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må medgiva, att kronoegendomen Eskatorp 2¹ i Härslövs socken, Malmöhus län, må säljas till egendomens arrendator Helge Christensson för ett belopp av 111 500 kronor och på i huvudsak de villkor i övrigt, som domänstyrelsen föreslagit.

7:o

Bröda 1² i Malmöhus län

Det under punkten 9 i propositionen angivna förslaget av domänstyrelsen — som innebär att ifrågavarande kronoegendom skall säljas till egendomens arrendator för ett pris av 210 000 kr. samt på vissa villkor i övrigt — har icke mött någon invändning från *departementschefen*.

Utskottet. Utskottet, som ansluter sig till försäljningsförslaget, hemställer, att riksdagen må medgiva, att kronoegendomen Bröda 1² i Allerums socken, Malmöhus län, må säljas till egendomens

arrendator Valdemar Johansson för en köpeskilling av 210 000 kronor och på i huvudsak de villkor i övrigt, som domänstyrelsen föreslagit.

8:o

Hammarlunda 11¹, 11³ och 11⁴ i Malmöhus län

Departementschefens under punkten 10 i propositionen gjorda hemställan innefattar i överensstämmelse med domänstyrelsens framställning förslag om försäljning till resp. innehavare av de båda jordbruken Hammarlunda 11¹ och 11³ samt bostadsfastigheten Hammarlunda 11⁴, alla i Hammarlunda socken, för köpeskillingar av 104 700, 78 450 resp. 1 800 kr. samt på vissa angivna villkor i övrigt. Vidare inrymmer förslaget viss föreskrift om bokföringen och redovisningen av köpeskillingarna.

Utskottet. De framlagda försäljningsförslagen föranleder ingen erinran från utskottet, som ej heller har något att invända mot vad departementschefen i övrigt anfört under punkten. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva,

att härefter angivna kronoegendomar, belägna i Hammarlunda socken, Malmöhus län, må säljas för följande belopp samt på i huvudsak de villkor i övrigt, som domänstyrelsen förslagit, nämligen

dels Hammarlunda 11¹ till egendomens arrendator Joel Persson för ett belopp av 104 700 kronor

dels Hammarlunda 11³ till egendomens arrendator Lenart Svensson för ett belopp av 78 450 kronor

dels kronoegendomen Hammarlunda 11⁴ till egendomens arrendator Nils Persson för ett belopp av 1 800 kronor.

9:o

Bjuvstorp 3¹ i Bjuvs köping

Domänstyrelsen (skr. 29/1 1960) hemställer, att kronoegendomen förra hovsmedsbostället 1/4 mantal Bjuvstorp 3¹ i Bjuvs köping, Malmöhus län, säljes till Bjuvs köping för en köpeskilling av 270 000 kr. samt på vissa angivna villkor i övrigt.

Egendomen omfattar cirka 22 ha inägomark. Av egendomen är cirka 3 ha utmåslagda för stenkolsbrytning och disponeras av Höganäs-Billesholms AB, som jämväl nyttjar viss ytterligare mark av egendomen som avstjäpningsplats. Vidare har av egendomen upplåtits omkring 6 000 m² för vägändamål. Egendomens taxeringsvärde är 78 900 kr.

Sedan Bjuvs köping anhållit att få förvärva egendomen för exploatering

för bl. a. bostadsändamål har *uppskattningsnämnden* hösten 1957 tillstyrkt försäljning till ett pris av 260 000 kr. *Bostadsstyrelsen* har i maj 1958 föreslagit att för bebyggelse med flerfamiljshus och egnahem planerade området åsätts saluvärden efter 1: 15 kr. per m². Därefter har en *av domänstyrelsen tillkallad värderingsman*, lantmätaren Sven H. Pettersson, i skrivelse den 4 juni 1959 föreslagit, att egendomen, varav 18,5 ha redovisas såsom »nyttig» areal, åsätts ett sammanlagt markvärde av 255 000 kr., motsvarande för bostadsmark 1,75 kr., för industrimark 1,25 kr. och för övrig mark 1 kr., allt per m² räknat. Till detta markvärde bör enligt värderingsmannen läggas ett belopp av 15 000 kr. för egendomens bostadsbyggnad.

Domänstyrelsen har anslutit sig till Petterssons värdering. Styrelsen framhåller att det måste anses riktigt att såsom skett i den gjorda markvärderingen ej åsätta utmålsområdet om 3 ha något särskilt saluvärde med hänsyn till att området numera utgör en mäktig slagghög och därför ej kan utnyttjas som exploateringsmark. Likaså håller domänstyrelsen före att den ersättning för rätten till gruvsdrift, som avtalsenligt skall utgå, ej bör påverka egendomens saluvärde. Ifrågavarande ersättningsbelopp är nämligen alltför obetydliga och förutsättningarna för att ersättningsanspråk kan göras gällande alltför osäkra för att hänsyn därtill skall behöva tagas vid egendomens saluvärdering.

Departementschefen tillstyrker att egendomen i överensstämmelse med domänstyrelsens förslag säljes till kommunen för ett pris av 270 000 kr.

Utskottet. Ifrågavarande försäljningsförslag biträdes av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må medgiva, att kronoegendomen Bjuvstorp 3¹ i Bjuvs köping, Malmöhus län, säljes till Bjuvs köping för en köpeskilling av 270 000 kronor samt på i huvudsak de villkor i övrigt, som domänstyrelsen föreslagit.

Stockholm den 26 oktober 1960

På jordbruksutskottets vägnar:

RUDOLF ANDERBERG

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från f ö r s t a kammaren: herrar Anderberg, Lage Svedberg, Nord*, Jons-son, Sigfrid Larsson, Eskilsson*, Nils Hansson, Hjalmar Nilsson, Hermanson* och Mossberger*;

från a n d r a kammaren: herrar Pettersson i Dahl*, Andersson i Hyssna, Hæggholm, Anthby, Lindström, fru Lindskog*, herrar Rimås*, Johanson i Västervik, Franzén och Hedin.

* Ej närvarande vid justeringen.